

Rapport 2008:133

Arkeologisk utredning etapp 2

Gravar och boplats i Hästholmen

RAÄ 236
Hästholmen 7:1
Västra Tollstad socken
Ödeshögs kommun
Östergötlands län

Erika Räf

Gravar och boplats i Hästholmen

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte	6
Metod och dokumentation	6
Resultat och tolkning	7
Åtgärdsförslag	8
Referenser	8
Tekniska uppgifter	9
Bilaga 1. Schakt- och anläggningsbeskrivningar	10
Bilaga 2. Fyndlista	19

Ö S T E R G Ö T L A N D S L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

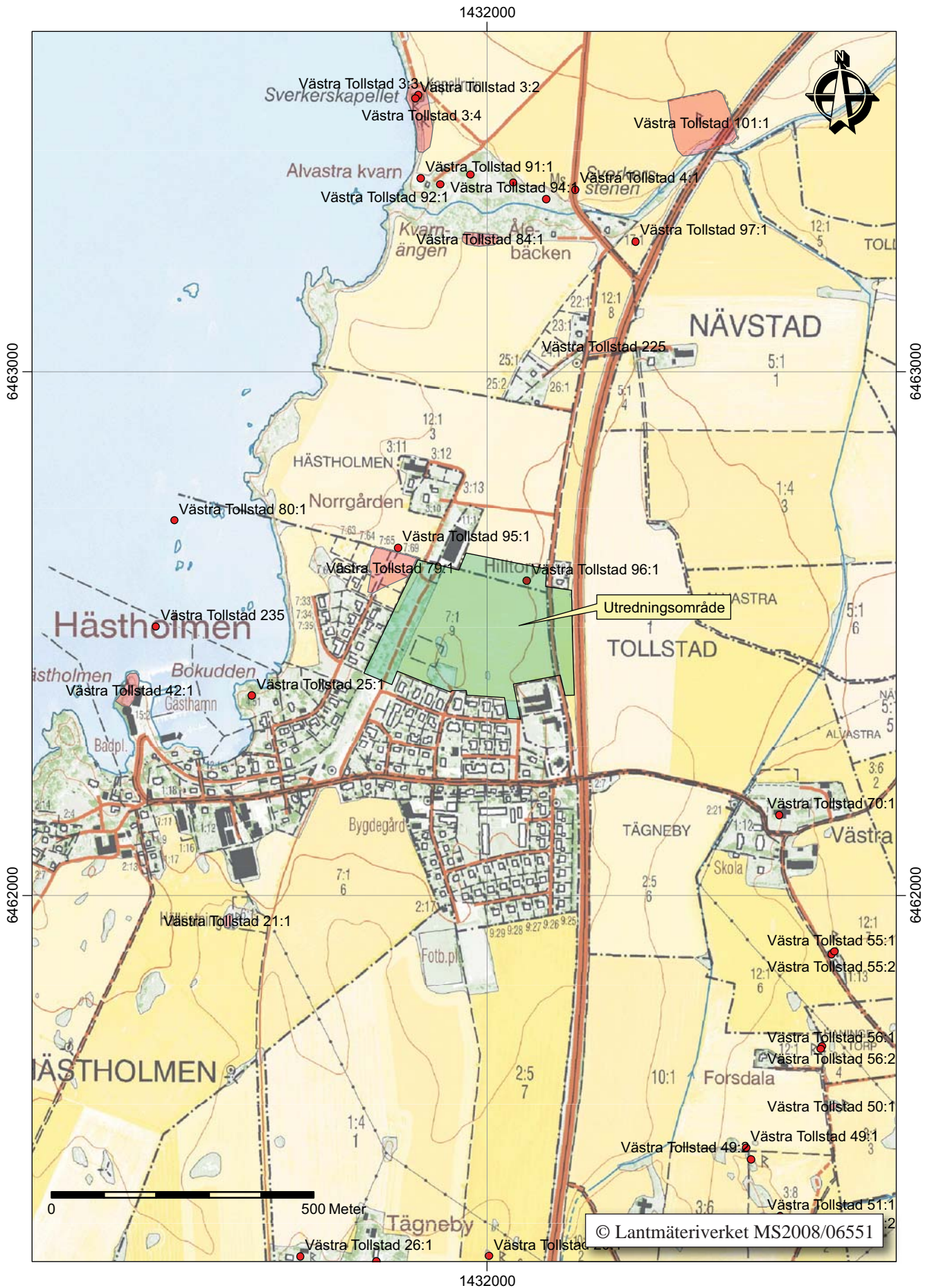
Sammanfattning

Inför Ödeshögs kommuns detaljplanearbete för Hästholmen 7:1, Västra Tollstad socken, utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning etapp 2. Utredningen berörde totalt en yta på ca 73 000 m². Huvudparten av ytan består av åkermark som planeras att styckas upp till ett 30-tal villatomter.

Den arkeologiska utredningen kunde identifiera ett större, förhistoriskt grav- och boplatsoområde. Det totala utbredningsområdet för fornlämningen är dock inte känt. Med största sannolikhet innehåller hela det utredda området flera, ännu ej kända, lämningar, både av grav- och boplatsskikt. Om vidare exploatering blir aktuell, bedömer Östergötlands länsmuseum därför att hela området bör bli föremål för en arkeologisk förundersökning.

Erika Räf
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med kända fornlämningar samt utredningsområdet markerat. Skala 1:10 000.

Inledning

Östergötlands länsmuseum utförde i november 2008 en arkeologisk utredning etapp 2. Denna genomfördes i samband med detaljplanearbete för fastigheten Hästholmen 7:1 i Västra Tollstad socken, Ödeshögs kommun. Utredningsområdets totala yta är ca 73 000 m².

Utredningen utfördes efter beslut från Länsstyrelsen Östergötland. Uppdragsgivare var Ödeshögs kommun, Byggenheten, vilka även svarade för de arkeologiska kostnaderna. Ansvarig för fältarbetet samt utformningen av rapporten var undertecknad.

Områdesbeskrivning

Fastigheten Hästholmen 7:1 ligger i norra delen av Hästholmens samhälle, några hundratal meter från Vätterns östra strand och ca två kilometer söder om Omberg. Utredningsområdets totala yta på ca 73 000 m², består idag till största del av åker. Åkermarken är planerad att styckas av till ett 30-tal villatomter, totalt ca 60 000 m².

De resterande ca 13 000 m², som också ingår i den arkeologiska utredningen, består av omgivande, till största delen redan existerande grönområden.

Terrängen i åkern, där tomtarna är planerade, består av en höjdrygg i söder (huvudsakligen Ö-V riktning) som sluttar ner mot N och NV. Även i Ö höjer sig marken. I SV delen av åkerytan finns ett parti med hållar (N-S riktning), delvis täckta med röjningssten. Ytterligare en håll, täckt med röjningssten finns i det SSÖ området av åkern.

En mycket fornlämningsrik bygd

Utredningsområdet är beläget mitt i ett av Sveriges rikaste fornlämningsområden, med lämningar både från hela förhistorien och från medeltiden. Berget Omberg med de omgivande rika jordbruksbygderna, inklusive Tåkernområdet samt Vättern som kommunikationsled har satt sin prägel på trakten ända från stenåldern.

Från den äldsta stenåldern, mesolitikum (ca 12 000 – 4 000 f Kr) är bl a ett 30-tal boplatser runt sjön Tåkern kända (Browall 1987, 2003:21ff). Även från den yngre bondestenåldern, neolitikum (ca 4 000-1 700 f Kr) finns ett antal kända boplatser i den omgivande bygden, samt en stor mängd lösfynd. De senare kan indikera både boplatslämningar och förstörda gravar. Av de undersökta neolitiska lämningarna i närområdet är Alvastra påbyggnad (RAÄ 22, V Tollstad sn) mest känd. Påbyggnaden uppfördes ca 3 100 f Kr. Från Västra Tollstads grannsocknar är ett flertal hållkistor från senneolitikum kända (Browall 1986, 1987, 2003:32ff).

Även Vättern kan dölja föremål från neolitikum. En skafthålsyxa (RAÄ 83, V Tollstad sn) av bergart

har påträffats vid dykningar sydväst om Hästholmens hamn. Skafthålsyxor förknippas främst med senneolitikum samt bronsålder.

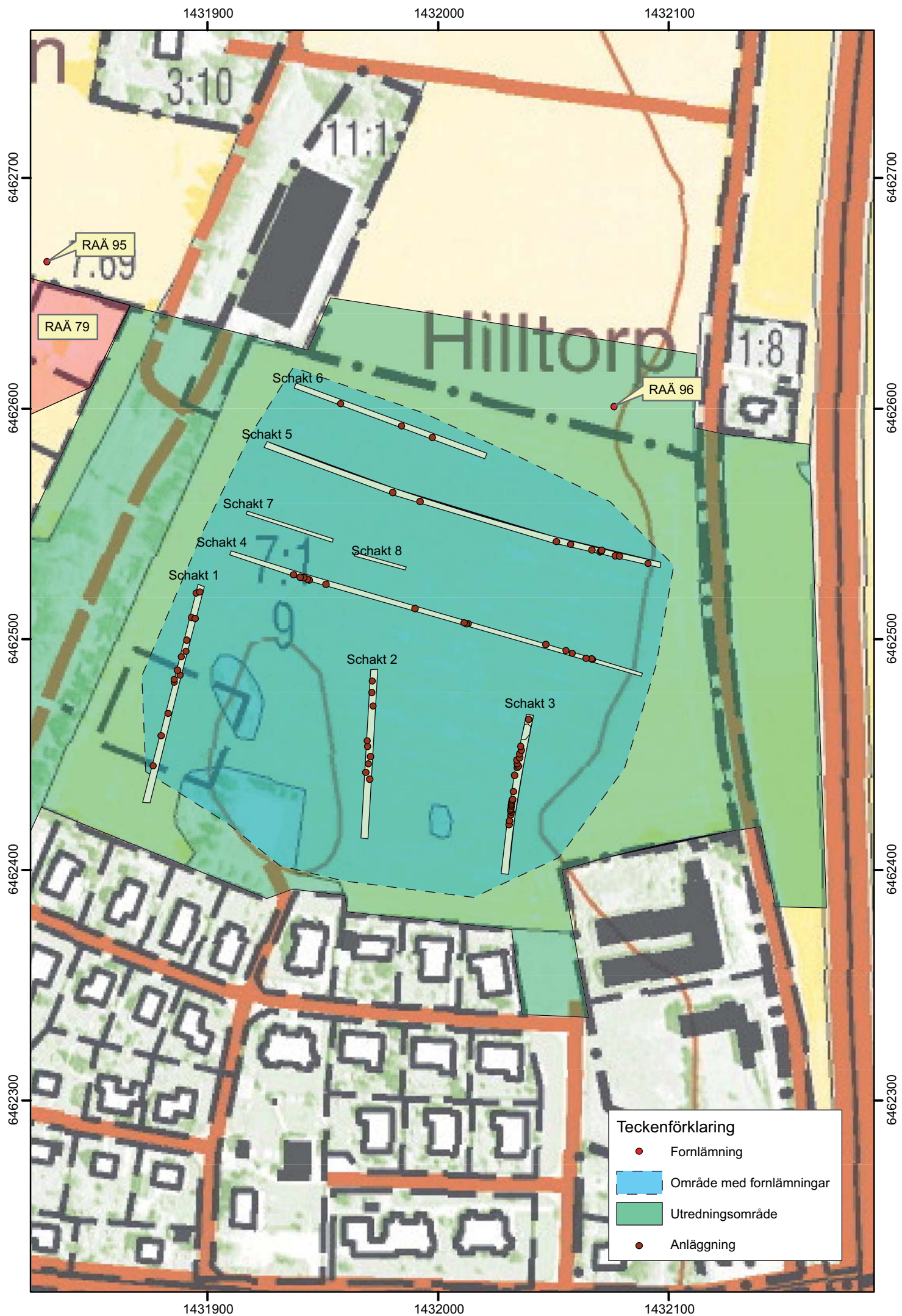
Västra Tollstad och de omgivande socknarna Ödeshög, Heda, Rök, Svanshals och Stora Råby är rika på lämningar från bronsåldern (1 700 – 500 f Kr). Det finns också en koncentration av hållristningar från samma period i socknarna runt Hästholmen, med ett 80-tal hållristningslokaler (Browall 2003:69ff).

En majoritet av dem är skålgropslokaler; de fem som är bildristningar återfinns alla nära Vättern i Västra Tollstad socken. Den största och mest kända av bildristningslokalerna (RAÄ 21) ligger söder om Hästholmens samhälle, ca 700 meter sydväst från det aktuella utredningsområdet. Ristningarna, som är exponerade mot Vättern, omfattar 144 stycken registrerade figurer, varav 26 är skepp. De övriga bildristningarna i Västra Tollstad socken består dels av en skeppsbild och en skålgrop, inristad på en sten som senare använts som grundsten på det s k Sverkerskapellet (RAÄ 3), dels av tre ristningar i närheten av Västra Tollstad kyrka (RAÄ 35, 50, 53; FMR; Browall 2003:78 ff). Till dessa bildristningar i Västra Tollstads socken ska läggas en bildristning på gården Sjöstorps ägor. Ristningen består av bl a fyra skeppsbilder. På platsen finns även 45 skålgropar (Broström m fl 2005).

Flera mindre arkeologiska undersökningar inom ett ca 5 km långt område, längs Vätterns strand mellan Stora Lund och Omberg har resulterat i boplatslämningar (bl a RAÄ 19, 81, 82, 84, 221) daterade både till bronsålder och järnålder. Även gravar och gravfält från båda perioderna är väl företrädda i bygden. Det mest kända gravfältet från järnåldern torde Smörkullen (RAÄ 24) vara. Smörkullen består idag till största delen av en nerschaktad grusås, invid väggkorsningen in mot Alvastra från väg 50.

Från själva Hästholmen är hittills bara ett fynd från järnåldern känt: ett svärd från vikingatid som påträffades på Vätterns botten (RAÄ 80) på 1990-talet. Fyndplatsen ligger bara ett par hundra meter norr om Hästholmens hamn (Ternström & Rönnby 2003; Ohlsén, muntl.).

Hästholmens medeltida historia brukar sättas i samband med Alvastra cisterciens kloster, som grundades 1143 av kung Sverker den äldre och drottning Ulvhild. Medeltida skriftliga källor omtalar en hamn i Hästholmen; det äldsta skriftliga belägget är från sekelskiftet 1300. I dessa dokument framträder platsen som en handelsplats i det annars agrart dominerande landskapet. Hamnen och handeln gör att Hästholmen idag räknas som en Sveriges medeltida städer. Under 1300-talet nämns även en kyrka och en borg samt en tingsplats. Den halvö som utgör hamnbassängens västra del kallas Husbacken och är sannolikt platsen

Teckenförklaring	
●	Fornlämning
■	Område med fornlämningar
■	Utredningsområde
●	Anläggning

för den medeltida borgen (RAÄ 42). Runt år 1400 förefaller platsens betydelse avta, något som sätts i samband med Vadstenas klostrets grundläggande och att Vadstena fick stadsprivilegier (Klackenberg 1984).

Boplats och torp i närområdet
Östergötlands länsmuseum genomförde 2004 en arkeologisk slutundersökning omedelbart nordväst om det aktuella utredningsområdet. Vid undersökningen framkom cirka 100 anläggningar av boplatskaraktär, RAÄ 79. En stor del av anläggningarna bestod av stora gropar fyllda med eld- och värmepåverkad stenar. Dateringarna visade på en spännvidd från senmesolitikum till förromersk järnålder, med en tyngdpunkt i bronsålder. Lämningsarna har tolkats vara en del av ett större boplatskomplex (Karlsson & Räf 2006).

I den nordligaste delen av utredningsområdet finns en uppgift om en torplämning registrerad i fornminnesregistret, RAÄ 96. Torpet finns markerat på en geometrisk avmätning från år 1691 (FMR, V Tollstads sn).

Syfte

Syftet med den arkeologiska utredningen var att fastställa om fornlämning berörs av den aktuella exploateringen. De eventuella lämningar som framkom skulle om möjligt beskrivas avseende karaktär, datering och utbredning.

Figur 4. Utredningsytan från sydväst. Foto Erika Räf, ÖLM.

Figur 5. Utredningsytan från sydöst. Foto Erika Räf, ÖLM.

Utredningens resultat ska vid eventuell framtida exploatering kunna ligga till grund för länsstyrelsens fortsatta bedömningar i ärendet, samt utgöra ett underlag för uppdragsgivarens planeringsarbete.

Metod och dokumentation

Arbetet genomfördes genom att sökschakt öppnades upp med grävmaskin. Då det i första hand ansågs relevant att utreda åkerytan, som var tänkt som tomtmark, lades sökschakten enbart på denna yta.

Schakten och de lämningar som påträffades mättes in med DGPS, för lämningarnas del enbart med en punkt. Schaktbeskrivningar liksom beskrivningar av lämningarna i plan utfördes också. Ett fåtal av lämningarna dokumenterades med fotografier. Ett urval fynd togs också tillvara. Dokumentationsmaterialet i form av fältdagbok och digitala fotografier förvaras på Östergötlands länsmuseum. Utredningen utfördes till stora delar under besvärliga väderförhållanden, med stormvindar och ösregn. Vissa av schakten vattenfylldes helt, i andra stod det vatten i lägre partier. Detta innebar att beskrivning och inmätning av anläggningarna försvårades. För att överhuvudtaget kunna mäta in anläggningarna i ett av schakten (schakt 1), var det nödvändigt att gräva provisoriska dräneringsdiken.

Figur 6. Vattenfyllt schakt 1, efter storm och ösregn, från sydöst. Grävmaskinist Nicklas Klockner gräver ett dräneringsdike i bakgrunden. Foto Erika Räf, ÖLM.

Delvis p g a dessa svårigheter skedde beskrivning respektive inmätning av anläggningsnumren vid två olika tillfällen. Det har fått till följd dels att anläggningsbeskrivningarna till stor del är mycket översiktliga, dels att de löpande anläggningsnumren, som

Figur 7. Schakt 1 från norr, efter dränering. Foto: Erika Räf, ÖLM.

redovisas i denna rapport inte alltid är identiska med de undersöknings-ID som anläggningarna fick vid inmätningen med DGPS.

Resultat och tolkning

Sju sökschakt, mellan 25 och 200 m långa, togs upp på åkermarken. Cirka 75 anläggningar framkom vid utredningsschaktningen. Majoriteten av anläggningarna ligger i den södra och den sydöstra delen av området. Hela detta delområde utmärks också genom att det är gott om skärvsten i markytan. Enbart i en mindre nordvästlig del av utredningsområdet kunde färre anläggningar konstateras.

De ca 75 anläggningarna representerar i sin helhet ett grav- och boplatsoområde, RAÄ 236, V Tollstad socken.

Området utgörs av 2 flatmarksgravar, ytterligare 3-4 mörkfärgningar som kan vara sönderplöjda gravar, ett 20-tal stolphål, varav ett flertal kan ingå i en möjlig yttervägg till ett hus, ett tiotal troliga härdar/kokgropar, ett tiotal rännor samt tre möjliga årderspår. Ytterligare tjugotalet anläggningar bestod av mörkfärgningar som inte kan ges en närmare tolkning.

De två flatmarksgravarna, samt de möjliga sönderplöjda gravarna är belägna intill krönet på höjdryggen i söder. Flatmarksgravarna är ca 0,40 x 0,40 m i diam respektive ca 0,60 x 0,50 m och syntes på ytan som runda koncentrationer av brända ben, kolbitar och sot samt enstaka keramikfragment. Osteolog Petter Nyberg, Östergötlands länsmuseum, konstaterade utifrån ett urval av brända ben från en av gravarna att det rörde sig om människoben.

Även stolpraden som kan vara ytterväggen till ett hus är belägen intill krönet på höjdryggen. Stolphålen är 11 till antalet, ca 0,25 x 0,25 m i diam. De syntes som kraftigare mörkfärgningar i en delvis tydlig ränna, med inslag av bränd lera samt dm-stora stenar. Cirka 20 m N om stolphålsraden är ett område med ett mindre, mörkfärgat lager samt tre troliga årderspår belägna.

Troliga härdar/kokgropar påträffades i hela utredningsområdet. Åtminstone två av dem var relativt stora anläggningar med skärvsten och sot/kol på ytan; d v s de liknade på ytan de stora groparna med eld- och värmepåverkad stenar, som undersöktes på det närliggande boplatsoområdet RAÄ 79. Dateringarna där hade en spännvidd från senmesolitikum till förromersk järnålder, med en tyngdpunkt i bronsålder. De två flatmarksgravarna från utredningen kan ges en

Figur 8. Anl 22, flatmarksgrav. Foto: Erika Räf, ÖLM.

Figur 9. Anl 16, flatmarksgrav. Foto: Erika Räf, ÖLM.

preliminär datering till yngre bronsålder/förromersk järnålder. Sammantaget talar det för att det påträffade grav- och boplatsoområdet, RAÄ 236 kontextuellt och tidsmässigt kan höra samman med det tidigare undersökta RAÄ 79.

Åtgärdsförslag

Genom den arkeologiska utredningen har ett större grav- och boplatsoområde kunnat identifieras. Den totala utbredningen för fornlämningen är dock inte känt. Med största sannolikhet innehåller hela utredningsområdet flera, ännu ej kända lämningar, både av grav- och boplatsskäraktar. Om vidare exploatering blir aktuell, bedömer Östergötlands länsmuseum därför att hela området bör bli föremål för en arkeologisk förundersökning.

Referenser

Tryckta källor

Broström S-G, Goldhahn J & Ihrestam K. 2005. *En nyfunnen hällbildslokal vid Sjöstorps gård*. Botark-Rapport 2005:17. Gotarc Serie D. Arkeologisk Rapport No 61. Botkyrka och Göteborg.

Browall H. 1986. *Alvastra påbyggnad. Social och ekonomisk bas*. Theses and Papers in North-European Archaeology 15. Arkeologiska institutionen. Stockholms universitet.

Browall H. 1987. *The Alvastra Pile Dwelling: its Social and Economic Basis*. I: Burenhult, G, Hyenstrand, Å & Sjøvold, T (red.). *Theoretical Approaches to Artifacts, Settlement and Society. Studies in honour of Mats P. Malmer*. BAR. International Series 366. 1987. Oxford.

Browall H. 2003. *Det forntida Alvastra*. Statens Historiska Museum. Monographs 6. Stockholm

FMR= Fornminnesregistret

Karlsson E & Räf E. 2006. *Skärvor av sten. Lämningar från bronsåldern i Hästholmen*. Östergötlands länsmuseum. Kulturmiljöavdelningen. Rapport 2006:13.

Klackenberg H. 1984. *Hästholmen. Medeltidsstaden*. Rapport. Riksantikvarieämbetet och Statens historiska museer. Stockholm.

Ternström C. 2003. *Hästholmens hamn. Marinarkeologisk undersökning*. Rapport 93:2003. Östergötlands Länsmuseum. Linköping.

Muntliga källor

Ohlsén M. Avdelningschef. Östergötlands länsmuseum. 2004.

Nyberg P. Osteolog. Östergötlands länsmuseum. 2008.

Tekniska uppgifter

Fastighet	Hästholmen 7:1
Socken	Västra Tollstad
Kommun	Ödeshög
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnummer	RAÄ 236
Ekonomiska kartans blad	084 26 (8E 2g V Tollstad)
Koordinater	X6462496, Y1431984
Koordinatsystem	RT-90 2,5 gon V
Typ av undersökning	Arkeologisk utredning etapp 2
Länsstyrelsens dnr	431-12217-08
Länsstyrelsens handläggare	Annika Toll
Länsstyrelsens beslut	2008-06-18
ÖLM dnr	259/08
ÖLM projektnr	530827
Uppdragsgivare	Ödeshögs kommun, Byggenheten
Kostnadsansvarig	Ödeshögs kommun, Byggenheten
Projektledare	Erika Räf
Personal	Rickard Lindberg
Fältarbetstid	2008-11-10--18
Totalt undersöktes	73 000 m ²
Fynd	ÖLMC4477
Foto	Enbart digitala
Analyser	Nej
Grafik	Erika Räf
Renritning	-
Grafisk form	Lasse Norr

Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.

Ur allmänt kartmaterial
ISSN 1403-9273

© Lantmäteriverket MS2008/06551
Rapport 2008:133 © Östergötlands länsmuseum

Bilaga 1. Schakt- och anläggningsbeskrivningar

Schakt 1

Bredd: 3 m

Längd: 97 m

Djup: 0,35 m

I den största delen av schaktet bestod matjorden (ca 0,35 m tjockt) av lera och silt; Undergrund: ljusare lera och sil.

Marken var mycket vattensjuk vid utredningstillfället och schaktet vattenfylldes inom ett dygn. Därför grävdes dräneringsdiken i N respektive S kortänden av schaktet.

A1

Mörkfärgning

Vattendränkt – gick ej att dokumentera

A2

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,35 x 0,25 m

A3

Härd/kokgrop

Form i plan: Rundad. Anl fortsatte in under V schaktkanten

Storlek i plan: 1,20 x 1,00 m

Skärvsten och kol i ytan

A4

Härd/kokgrop

Form i plan: Rundad.

Storlek i plan: 1,00 x 0,80 m

Skärvsten och kol i ytan

A5

Mörkfärgning i V schaktkanten

A6

Mörkfärgning intill Ö schaktkanten

Storlek i plan: 0,60 x 0,70 m

A7-9

Mörkfärgningar

Vattendränkta – gick ej att dokumentera

A10

Ränna i SV-NÖ riktning

Storlek i plan: 0,20 x 0,70 m

Sot och skärvsten i ytan

A11

Ränna

Vattendränkt – gick ej att dokumentera

A12

Stolphål (?)

Storlek i plan: 0,30 x 0,30 m

Kol i ytan

A13

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,40 x 0,30 m

A14

Ränna rakt över schaktet i V-Ö riktning

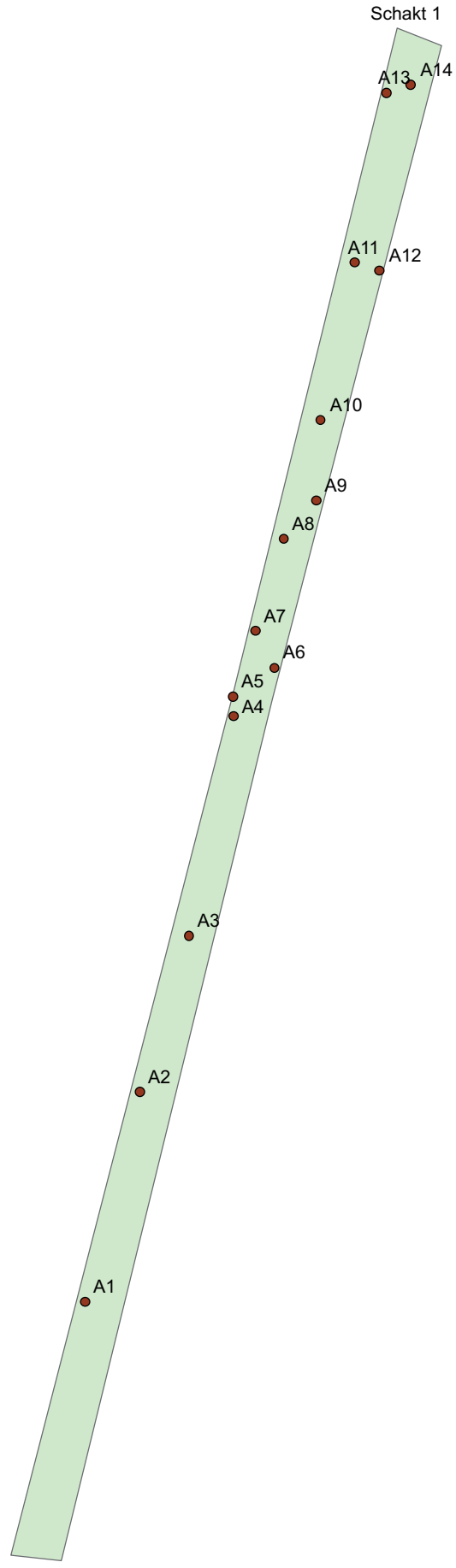
Vattendränkt – gick ej att dokumentera

1431900

6462500

6462500

Schakt 1

1431900

Schakt 2

Bredd: 3 m

Längd: 73 m

Djup: 0,30 m

Den södra delen av schaktet lades på högre liggande åkermark. Matjorden bestod här av av grus och sand. I slutningen mot N övergick matjordslagret till att bestå allt mer av lera. Undergrund: ljusare material; i södra delen grus, sand och silt, i den norra lera. Även detta schakt vattenfylldes till viss del, p g a regnväder.

A15

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,35 x 0,35 m

A16

Flatmarksgrav

Koncentration av brända ben, kol, sot, enstaka keramikfragment samt ett fåtal decimeterstora stenar

Storlek i plan: 0,40 x 0,40 m

A17

Grav?

Mörkfärgning

Koncentration av sot och kol samt enstaka skörbrända stenar

Storlek i plan: 0,60 x 0,50 m

A18

Grav?

Mörkfärgning

Koncentration av decimeterstora stenar

Storlek i plan: 0,35 x 0,30 m

A19

Mörkfärgning

Vattendränkt – gick ej att dokumentera

A20

Grav?

Mörkfärgning

Koncentration av decimeterstora stenar

Storlek i plan: 0,35 x 0,30 m

A21

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,60 x 0,50 m

A22

Flatmarksgrav

Koncentration av brända ben, kol, sot, enstaka keramikfragment samt ett fåtal decimeterstora stenar.

Störd vid schaktningen.

Storlek i plan: 0,60 x 0,50 m

A23

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,50 x 0,40 m

6462500

1432000

6462500

Schakt 2

A23

A22

A21

A20

A19

A18

A17

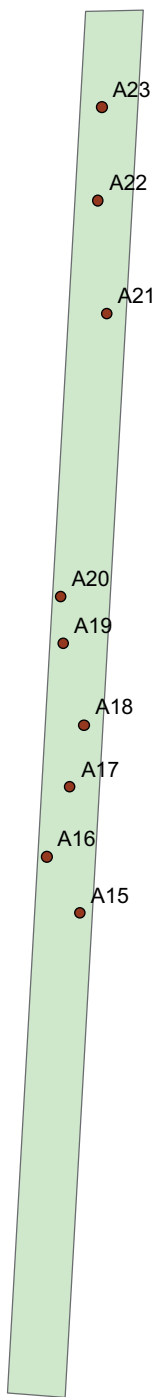
A16

A15

6462400

1432000

6462400

Schakt 3

Bredd: 3 m.

Längd: 70 m.

Djup: 0,30 m.

Den södra delen av schaktet lades på högre liggande åkermark. Matjorden bestod här av grus och sand. I slutningen mot N övergick matjordslagret till att bestå allt mer av lera. Här framkom också ett tydligt avgränsat mörkare lager, bestående av sandblandad lera under matjorden. Det kan vara frågan om ett äldre matjordslager. Undergrund: ljusare material; i södra delen grus, sand och silt, i den norra lera.

Anläggningar i schakt 3:

A24-29, A29a, A30-34

Stolphål och ränna

Anläggningarna framkom som regelbundna sotiga mörkfärgningar i en något ljusare struktur, troligen en ränna. På ytan av denna fanns rödfärgade partier, troligen rester av bränd lera. Även enstaka stenar, 0,2-0,3 m i diam, noterades i rännan.

I A25 och A27 syntes 0,2 m i diam stora stenar i ytan.

Stenskoning?

A26 innehöll en koncentration av sot och bränd lera

Stolphålets form i plan: runda

Stolphålets storlek i plan: ca 0,25 x 0,25 m

A35

Stolphål?

Form i plan: rund

Storlek i plan: ca 0,25 x 0,25 m

A36

Stolphål?

Storlek i plan: 0,20 x 0,20 m

A37

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,40 x 0,30 m

A39-41

Årderspår?

A38, A42-47

Mörkfärgningar

Mellan 0,40 och 1,00 m i diam

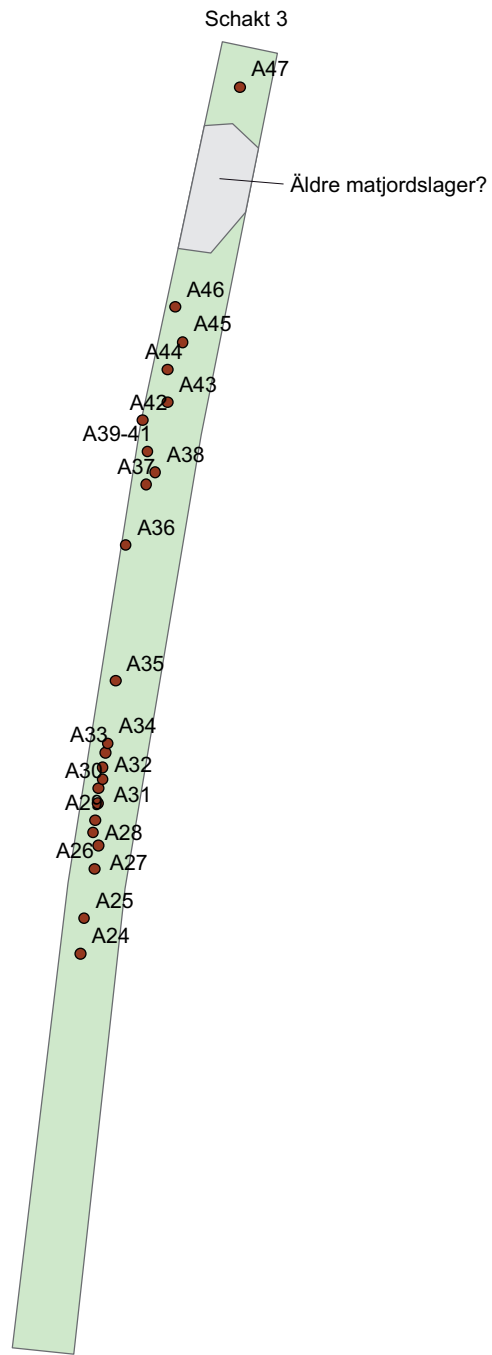
Rester av äldre odlingslager?

1432000

6462400

1432000

6462400

Schakt 4

Bredd: 1,5 m.

Längd: 187 m.

Djup: 0,30 m.

Större delen av schaktet lades på lägre liggande mark. Matjorden bestod här av lera. I slutningen upp mot det högre liggande partiet i Ö övergick matjordslagret till att bestå allt mer av siltig och sandig jord. Här framkom också ett flammigt mörkare lager under matjorden. Det bestod också av siltig och sandig jord. Det kan vara frågan om ett äldre matjordslager. Undergrund: ljusare material, till övervägande delen bestående av lera.

A48-50, A53

Härdbottnar?

Vattendränkta – gick ej att dokumentera

A51

Mörkfärgning (stolphål?)

Vattendränkt – gick ej att dokumentera

A52

Koncentration av bränd lera

Vattendränkt – gick ej att dokumentera

A54

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,60 x 0,60 m

A55

Skärvstensgrop (?)

Storlek i plan: 0,80 x 0,90 m

Måttligt med skärvsten på ytan

A56

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,30 x 0,50 m

Oregelbunden form

A57

Mörkfärgning

Storlek i plan: 0,30 x 0,30 m

Oregelbunden form med enstaka decimeterstora stenar i ytan

A58-62

Mörkfärgningar i flammigt mörkare lager, ca 0,30 m under matjorden

Rester av äldre odlingslager?

Schakt 5

Bredd: 1,5 m.

Längd: 180 m.

Djup: 0,30 m.

Större delen av schaktet lades på lägre liggande mark. Matjorden bestod här av lera. I slutningen upp mot det högre liggande partiet i Ö övergick matjordslagret till att bestå allt mer av siltig och sandig jord. Här framkom också ett flammigt mörkare lager under matjorden. Det bestod också av siltig och sandig jord. Det kan vara frågan om ett äldre matjordslager. Undergrund: ljusare material, till övervägande delen bestående av lera.

A63

Mörkfärgning med kolstänk

Storlek i plan: 0,45 x 0,50 m

A64

Mörkfärgning med kolstänk

Storlek i plan: 0,45 x 0,50 m

A65-71

Mörkfärgningar i flammigt mörkare lager, ca 0,30 m under matjorden

Rester av äldre odlingslager?

A 72

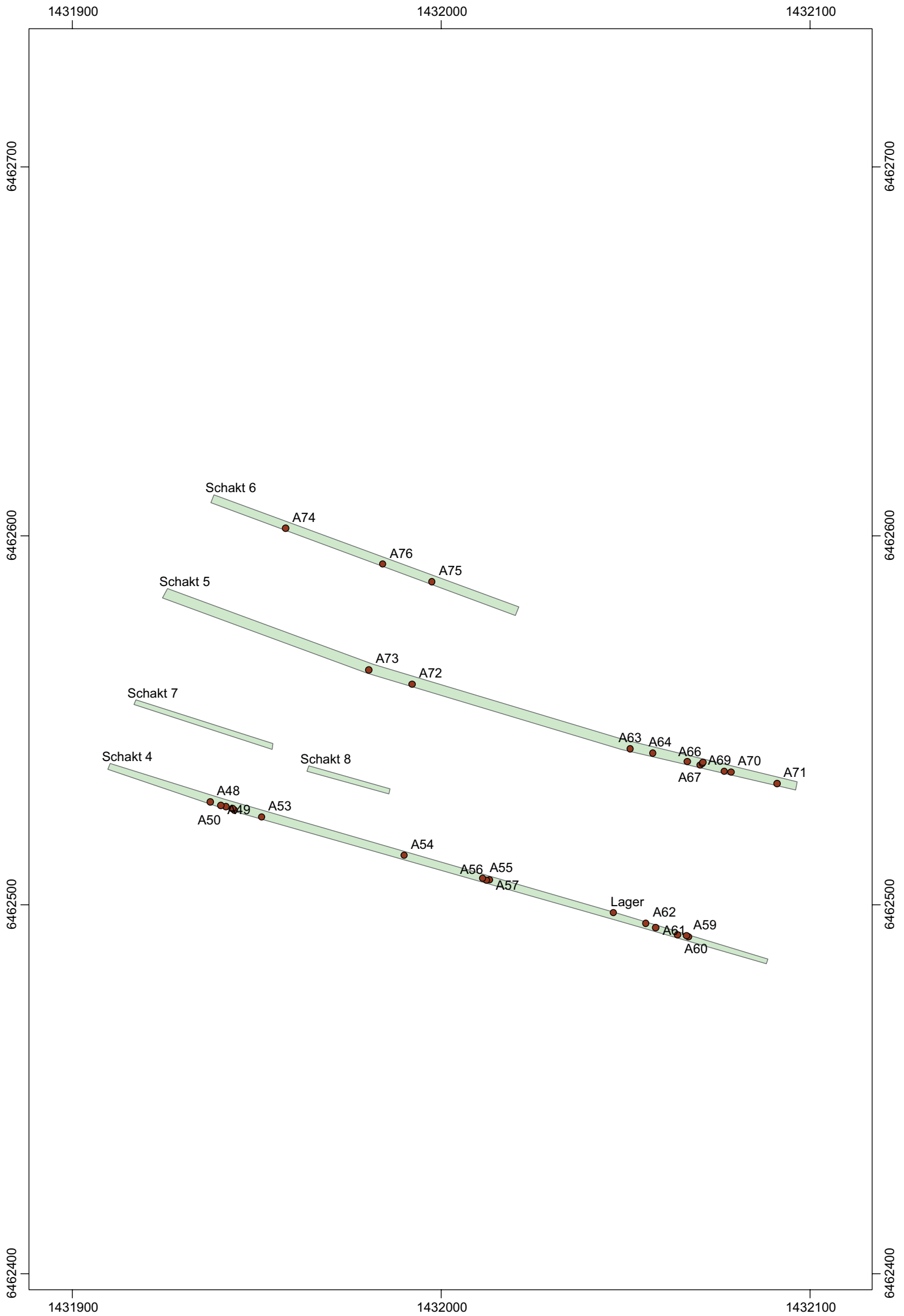
Mörkfärgning

Vattendränkt

A73

Mörkfärgning

Vattendränkt

Schakt 6

Bredd: 1,5 m.

Längd: 88 m.

Djup: 0,30 m.

Schaktet lades på lägre liggande mark. Matjorden bestod av lera. Undergrund: ljusare lera.

A74

Härdbotten (?)

Storlek i plan: 1,00 x 0,60 m. Anl fortsatte in i S schaktkanten

Sotigt material i ytan

A76

Diffus mörkfärgning

Storlek i plan: 1,00 x 0,4 m

A75

Diffus mörkfärgning med enstaka kolbitar

Storlek i plan: 2,00 x 1,00 m

Schakt 7 och 8

Bredd: 1,5 m.

Längd: 40 respektive 23 m.

Djup: 0,30 m.

Schakten lades på lägre liggande mark. Matjorden bestod av lera. Undergrund: ljusare lera.

Inget av arkeologiskt intresse noterades.

Bilaga 2. Fyndlista

Fynd	Kontext	Föremål	Material	Teknik	Anmärkning
C4427:1	Anl. 16, Grav 2, Schakt 2.	Kärl	Keramik	Bränt	
C4427:2	Anl. 16, Grav 2, Schakt 2.	Bränt ben	Ben	Bränt	
C4427:3	Anl. 9, Schakt 1.	Knacksten	Sten		1 knacksten av trol. gnejs.
C4427:4	Anl. 22, Grav 1, Schakt 2.	Kärl	Keramik	Bränt	
C4427:5	Anl. 22, Grav 1, Schakt 1.	Kärl	Keramik	Bränt	
C4427:6	Anl. 22, Grav 1, Schakt 1.	Bränt ben	Ben	Bränt	
C4427:7	Anl. 22, Grav 1, Schakt 1.	Kol	Kol	Bränt	
C4427:8	Anl. 16, Grav 2, Schakt 2.	Bränt ben	Ben	Bränt	Ca 130 brända benfragm. fördelade på storlek mellan 2-30 mm, människa o trol. djur.
C4427:9	Anl. 16, Grav 2, Schakt 2.	Kol	Kol		

Inför Ödeshögs kommuns detaljplanearbete för Hästholmen 7:1, Västra Tollstad socken, utförde Östergötlands länsmuseum en arkeologisk utredning etapp 2. Huvudparten av fastigheten består av åkermark som planeras att styckas upp till ett 30-tal villatomter.

Den arkeologiska utredningen kunde identifiera ett större förhistoriskt grav- och boplatsoområde. Med största sannolikhet innehåller hela det utredda området flera, ännu ej kända, lämningar, både av grav- och boplatsskäraktar. Om vidare exploatering blir aktuell, bedömer Östergötlands länsmuseum därför att hela området bör bli föremål för en arkeologisk förundersökning.